

HÍRÜNK A VILÁGBAN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
WASHINGTON 13., D. C.
P. O. Box 1005

MAGYAR KULTURÁLIS FIGYELŐ
Hungarian Bimonthly - Revista Hungara
Revue Hongroise

Előfizetési díj: Északamerikában
egész évre \$ 4.00, félévre \$ 2.00.
Más országban havi két coupon.

BESZÉLGETÉS SZALAY LAJOSSAL

Washingtoni kiállításon találkozom vele. A falakon néhány régebbi s legújabb rajzai: a legegyszerűbb emberi érzelmek, prófétai ihlet vagy apokaliptikus látomások véglegesen leszűrt, hol leheletszerűen finom, hol vad erőttől duzzadó megjelenítései.

Nem szívesen jött el a megnyitásra, de hát a katalógusban már kinyomták, hogy jelen lesz az alkotóművész is... „Az embereket az alma érdekli, mért kell az almafát is megmutatni?” — zúgolódik. Próbálok érdeklődni helyzete, sikerei iránt. Szalay természetes szeméremmel a műveiről szóló kritikák egy részének gyűjteményét adja oda.

Lapozgatok s közben kérdezgetem. Az utolsó oldalakon a Magyarországon megjelent kritikákat nézem éppen. Még egészen frissek. 1960-ban jelent meg Pataky Dénes monumentális albuma, „A magyar rajzművészet mesterei”; ebben Szalay három rajzzal is szerepel — összesen négyen vannak, akiknek három vagy több rajzát közlik!

Észreveszem arcán a meghatódott büszkeséget és gyógyíthatatlan nosztalgiát. Szinte látszik, hogy a szemével simogatja ezt a cikket. Megkérdezem: büszke-e erre?

— Erre olyan büszke vagyok, mintha édesanyám szemében látnám az elismerést.

És látom Szalayban az emigráció szörnyűségét. Otthon a magyar föld hordott bennünket, idekinn mi vonszoljuk a magyar földet. Most megint ő beszél:

— Tizenhat évi külföldi bolyongásom alatt soha nem tudtam elérni azt a spontán elismerést, amit Magyarországon ma is kapok.

— Tizenhat év alatt csak elért valamit külföldön is?

— Igen. Argentínában egyetemen tanítottam. Előbb Tucumanban, majd Buenos Aires-

ben. Rengeteg kritika és ismertetés is jelent meg munkáimról, pár sor és tizenkét oldal között. Összességükben egy egész kötetet tennének ki.

— Mutathatna belőlük néhányat?

— Itt van José Petit de Murat írása: Szalay a rajzaiban levezeti azt a feszültséget, amit édesanyja a földet művelve halmozott fel. Szalay a szónak legteljesebb értelmében magyar rajzoló, aki a legmagasabb fokon jeleníti meg előttünk népének földben gyökerező erejét.

Egyébként az Argentínában megjelent cikkeket kissé már sovinizmus megnyilatkozásának kell vennem, mert hisz mindazt, amit rólam írtak, úgy írták, mintha az argentin rajzolás büszkesége lennének.

Átlapozom az argentin kritikákat. Csak néhány címre figyelek:

„Szalay Lajos a valósághoz hasonló álmoképek teremője.”

„Költészet és áhítat Szalay művészetében.”

„Egy agyongyötört világ minden fájdalma tükröződik Szalay rajzaiban.”

„Szalay Lajos kivételes művész.”

„A rajzolás: Szalay Lajos költői nyelve.”

„A rajztól a formák alkímiajáig.”

— És Argentínán kívül hol talált visszhangra művészetét?

— A müncheni *Gebrauchsgrafik* kilenc oldalon beszél rólam, mint „a rajztoll varázslójáról”.

— Szabad látnom ezt a bírálatot?

Olvasom:

„Ritkán találkozunk olyan alkotóval, aki olyan fejedelmi biztonsággal uralkodik a rajzművészetén, mint Szalay Lajos... Szalay rajz-

zai lélegzetelállító erővel idézik fel a földi és a szellemi világunkat." (1954. VIII.)

Miután másfél éve itt él, az Egyesült Államok legelterjedtebb folyóirata, az *American Artist* (1961. IV.) mesterrajzolóként ünnepli Szalayt, hangsúlyozva, hogy ezt a rangot: mesterrajzoló, csak a legritkább esetben meri adni valakinek, de Szalay megérdemli.

— Ki írta ezt a cikket? — kérdem.

— A lap főszerkesztője, Norman Kent.

— Ugye a háború után évekig Franciaországban élt? Ott hogyan értékelték művészetét?

— A *Les Lettres Françaises* első oldalán közölte egy 1947-i számában egyik rajzomat, s attól kezdve másfél évig minden héten jelent meg náluk munkám. A híres francia kritikus, Jean Cassou pedig ezt írta: „a rajzok izes és eleven művészete teljesen elragadott”.

Az újabb kritikák után érdeklődöm. A művész a saopaulói *Habitat* 1961 áprilisi számát mutatja. Kérem, hogy fordítsa le az első bekezdést.

— „Azok között a rajzolóknak között, akik az utóbbi években különleges rangot értek el a délamerikai művészetben, a legfontosabbak a brazil Martins, a mexicói Cuevas és Szalay Lajos, aki Magyarországról jött. Szalay virtuóz mestere a rajznak. Ő egy olyan vonalvezetésnek, mely képes bármilyen érzelmet követni és amelyik meggyötört lelkiállapotból fakad... Szalay művészete mutatja, hogy a rajzolás pontosan olyan fontos lehet, mint a szobrászat és festészet, mert — miként Degas mondja — egyetlen vonal elég arra, hogy mesterművet teremtsen.”

Most művészi elvei iránt érdeklődöm. Válaszain mindúntalan átüt a korának új hitvallást hozó, de a másfelfogásúaktól elgáncsolt művész és az idegen világban élni kénytelen magyar keserősége.

— Az 1941-ben s 1956-ban megjelent két könyvem sorsa, amelyik leplezetlen egyszerűséggel adta az én képzőművészeti és emberi látásomat, arra figyelmeztetett, hogy szinte eskü alatt köteleztessen arra, hogy csak igazat ne mondjak. Ezért újabb rajzaimban a tettenérhetetlenség romantikáját és klasszicizmusát csinálom, hogy (olasz kifejezést használva fel) ha már nem igaz, legalább szép legyen a munkám.

Most értem meg igazán Szalaynak azt a mondását, mellyel beszélgetésünk elején lepett meg: „Minden szörnyű idétlenségével együtt mi levágott kezek vagyunk, akik műtestet akarnak szerkeszteni magunkhoz.” Ezután az absztrakt irányzatról való felfogását kérdezem.

— A magyar beszéd, a katolikus vallás szemben áll az absztrakcióval. A magyar beszéd érzékletes szemléletből fejlődött ki. Elvont kifejezéseit kölcsönvette s rosszul használja. A katolikus vallás pedig nem enged meg semmifajta műveletet az emberen, sem a testen, sem a lelkén. Szétszedhetetlen és összerakhatatlan lények vagyunk.

Én még primitív formában is a humanizmust még homocentrikus formában képzelem el. Legabsztraktabb érdeklődéseim központja is a konkrét ember.

Ha az absztrakciót úgy fogadjuk, mint egy elkerülhetetlen tény, akkor én úgy vagyok az absztrakcióval, mint a modern tudomány a krumplipucolással, amelyik ma már az eldobott héjat többre becsüli, mint az absztraktra hántott belét. Hogy hazai szóhasználatot is kölcsönvegyek, én a hulladékányászásban látom a jövőt, mert abba sok képzőművészeti vitamint kiöntöttek.

Ami a jövőt illeti, a levegőben lóg, a nyelvünk hegyén van (ahogy mondani szokták), mi is megtalálhattuk volna, de biztos megtalálja más: az érzékletesnek az absztrakcióját. Ha az absztrakt művészet jelenlegi erőfeszítése egy képzőművészeti nyelv megtalálása, s ez a képzőművészeti nyelv kialakul, az absztrakció betöltötte hivatását és újra elkövetkezik az érzékletes művészet ideje.

Nem folytathatjuk, mert a megnyitó közönségéből akarnak többen is beszélni velem. Újra végiggondolom művészi és emberi elveit, hosszútávú hanyattatását az idegenben, műveinek sorsát, s felmerül előttem az a bírálógyűjteményben látott cikk a buenos airesi *Atlantidá*-ból (1961, április), mely így kezdődött:

„Még egyszer foglalkoznunk kell Szalay Lajossal, 'az ellentmondások megtestesítőjével', aki a kommunistáknak fasiszta, a fasisztaknak marxista, a zsidóknak antiszemita, az antiszemitáknak a zsidók lakája. De mindenkinek túlsok, és még a katolikusoknak is túlkatolikus...”

(CS. R. I.)

SZINTÉN MAGYAR

Fut a film főcíme és akármennyire széles a vászon és a feliratok akármilyen elmésen és divatosan vannak elrejtve valahol egészen lent balra, aztán fent jobbra — egy bizonyos: a magyar nevet azonnal felfedezzük. Rendező, forgatókönyvíró, színész, operatőr, mindegy — mi büszkén fészkelődünk, s ha van szomszédunk, akkor odasúgjuk: szintén magyar! Tudjuk, igen, kis nemzet vagyunk, de lám, mindenhová jut belőlünk. Az Etienne vagy Steven név mögött boldogan ismerjük fel: „ja a Pista”, és meghatottan regisztráljuk, hogy a vezetéknev marad a régi.

A Pista név két filmes Istvánt juttat az eszünkbe — Békefi és Szóts. Békefi István Zürichben telepedett le. Forgatókönyvének társszerzője Hans Jacobi, rendezője Vajda László. Főszereplőjük majdnem mindig Heinz Rühmann. Néhány közös filmjük: „Der Jungendrichter”, „Das schwarze Schaf”, „Die Schatten werden länger” (ezeknek a filmeknek német átdolgozója Kóváry György), s a két legújabb: „Der Lügner”, „Max der Tuschendieb”. A „Lügner”-ben Turay Idát is láttuk első német filmszerepében. Valamennyi film igen magas színvonalú és komoly erkölcsi és anyagi siker. Míg a német filmgyártás válságát éli, mert a heimatschnulze, a schlagerklamauk, a call-girl-ring vagy az önmagyarázó háborús filmek még kasszasikert sem jelentenek — azalatt a Békefi-Vajda-Rühmann trió minden tam-tam nélkül, nagyon egyszerűen, nagyon emberien a kisemberhez szól. Kritikájuk bátor anélkül, hogy elvenné a kedvet az élettől, művészi eszközeik pedig nem a felszínen mozognak. A mai filmek legtöbbje mindent próbál. Még szélesebb vászon, még színesebb színek, káprázatos vágás, hangkulissza, kamerabravúrok. A látványosság lenyűgöző, csak épen az élmény marad el. A Békefi-Vajda filmeknek emberi mondanivalójuk van és előadásmódjuk enged időt a beleélésre, bár ez a film nyelvén történik, mégis megközelíti egy színházi este személyes bűvkörét. És ez talán még ma is a legtöbb, amit a film nyújthat.

Szóts István több kisfilmet készített Ausztriában, amelyek kivétel nélkül díjat nyertek, pl. a „Hallstätter Ballade”, a „Kaiser der Zeitwende”. Most a Stephanskirchéről készít fil-

met — érdekessége, hogy az első ilyen, s ezt csupán világszerte ismert műremek, hanem egy magyar rendező forgatja. (Bár a dóm legalább annyira Bécs védjegye, mint Johann Strauss vagy a Sacher-torta.) A Wiener Filmclub egyébként a bécsi magyarok részére egy Szóts-estet rendezett. A műsort három kultúrfilmjéből állították össze; az előbb említett két ittkészült filmje mellett a „Kövek, várak, emberek” c. filmet is bemutatták.

A Wiener Filmclub vezetője szintén magyar: Kóváry György, akiek sűrűn olvashattuk filmkritikáit a *Kurier*-ban, a legnagyobb osztrák napilapban. Több érdekes interjút is csinált Marlene Dietrichkel, Jayne Mansfielddel, Tony Curtis-szal. A Filmclubban régi filmeket vetítenek, nívó- és bizonyos ciklus-szemponatok szerint válogatva. Pl. híres szerelmespárok (Lilian Harvey—Willy Fritsch, Francisco). Legutóbb egy hónapon keresztül régi Fred Astair filmeket elevenítettek fel. A Felejthetetlen Hangok gyűjtésében Alpár Gittát hallottuk a „Dubarry”-ban, azonkívül egy jólsikerült klubestélyen Bársony Rózsi jelent meg személyesen a „Bál a Savoyban” előadása alkalmából. Kóváry egyébként nemcsak Békefi István filmjeinek nagyrészét ültette át német nyelvre, hanem saját maga is írt filmet: „Autofahrer unterwegs” címmel, sőt több filmben kisebb szerepet is játszott, pl. egy Romy Schneider-filmben, azonkívül a „Radedtzy Marsch”-ban, „Der brave Soldat Svejik”-ben és egy itt forgatott magyar vonatkozású Richard Widmark-filmben: „Secret ways”. Az idősebb Kóváryt többnyire színpadon látjuk viszont. Nemrég a Theater im Zentrumban játszott, a darab címe: „Így készül egy forgatókönyv”. Ennek a színháznak a főrendezője szintén magyar: Rozgonyi Andor.

De jelenleg elég ennyi. Hiszen még a legalaposabb tájékozódással összegyűjtött áttekintés sem számolhatna be minden magyar vonatkozású filmkapcsolatról, mert mire azt hinnénk, hogy „most, mával kész”, azalatt mondjuk Indiában, egy Franciaországban élő amerikai filmproducer filmjét forgatják, Gönczöl Jánossal a főszerepben, aki — szintén magyar. És kezdetjük újra előlről.

Németh Ildikó (Bécs)

NYUGATI FIGYELŐ

AMERIKAI EGYESULT ALLAMOK

John Smith

emléktábláját leplezték le James-townban, 1962. VI. 3-án. Előtte a táblát az Amerikai-Magyar Szövetség küldöttsége bemutatta Robert Kennedy igazságügyminiszternek is. Az Amerikai-Magyar Szövetség által készített emléktábla szövege magyarul így hangzik:

A magyarországi Erdélyben bátor-ságáért lovaggá ütött John Smith kapitány segített fenntartani keresztény életformánkat a Kárpátok védelmezésével, mielőtt az Új Világban az első népképviseleti kormányzatot megalapította. Felavattatott partraszállásának 355-ik évfordulóján.

Amerikai-Magyar Szövetség.

Szalay Lajos

rajzaiból 1961.X.12.—XI.18 közt rendezett kiállítást a washingtoni Wigder Gallery of Modern Art, 1961.X.23—29. közt pedig a Rutgers Egyetem „Magyar Hétén” állították ki műveit. (Lásd vezető cikkünket és a képes mellékletet!)

A Magyar Cserkészszövetség

két vezetője, Bodnár Gábor és Chászár Ede ez év elején meglátogatták a venezuelai, argentinai, uruguayi és brazilai magyar cserkészcsapatokat, és cserkészvezetőképző táborokon vettek részt. Chászár Brit-Guayanában és Trinidadban is járt. Látogatásukról számos délamerikai napilap közölt hosszabb ismertetést. A két cserkészvezető március 14-én számolt be útjáról New Yorkban.

Darvas Lili

játszotta Samuel Taylor „First Love” főszerepét Elizabeth Bergner helyett a darab newyorki előadásain, nagy sikerrel. A *New York Herald Tribune* (1961. XII. 26.) szerint „Darvas Lili olyan finomságokat visz a szerepébe, amelyek egy megrendítő portré megalkotását teszik lehetővé”.

Szabó Sándor

tavaly április óta befutott Broadway-színművész. Sikersorozatát az Antia Theater-ben kezdte a „Big Fish Little Fish”-ben Jason Robards-szal, Jean Gilgud rendezésével. 1961. június 26 és július 8 közt Hollywoodban, a La Jolla Playhouse-ban a „The Marriage-Go-Round” főszerepét játszotta (Charles Boyer szerepét) Jeanne Cagney és June Wilkinson partnereként. „A szerep”, írja a *La Jolla Journal* (1961.VI.29), „lehetőséget ad Szabónak, hogy a játsszási technika teljes skáláját bemutassa. Ezt a technikát, melyet külföldön tanult a régi stílusban, gyönyörűség figyelni, összehasonlítva némely állítólagos színésszel, akinek az előképzettsége 'mindent vagy semmit' jelszóval jellemezhető (with a background of hit-or-miss learning).” A „First Love”-ban Elizabeth Bergnerrel együtt szerepelt októbertől, a vidéki előadásokon, majd Darvas Lilivel a Broadwayn. Tavasszal az „Oh Dad, Poor Dad” c. darabban játszik, a newyorki Phoenix Theatre-ben.

Konok Tamás

batikjait és selyemfestményeit állította ki a washingtoni Potter's House Gallery 1962.III.20 - IV.14 közt. Amióta 1953-ban bevégezte tanulmányait a Képzőművészeti Akadémián, Budapesten, s 1957-

től Párizsban, Prágában, Varsóban, Berlinben, Tuniszban s Leydenben volt kiállítása. 1957-ben elnyerte a Derkovits-díjat is.

Szörényi Éva

aki Hollywoodban él s gyakran szerepel a televízió-műsorokban, április 27-én tartotta előadóját, igen nagy sikerrel.

A Magyar Rapszódia

népi táncgyűttes 1962.V.5-én Tavaszi Nemzetközi Népi Táncfesztivált rendezett, melyen fel léptek amerikai, bulgár, csehszlovák, észt, ír, lengyel, litván, német, román, spanyol, ukrán és más magyar táncgyűttesek is.

ANGLIA

Az Edinburgh-i Fesztiválon

„Songs for an Autumn Rifle” címmel a magyar forradalommal foglalkozó drámát mutattak be az elmúlt évben. A darabról, mely egy angol kommunista lap szerkesztőjének dilemmájával foglalkozik a magyar és a szuezi krízis idején, ezt írja a *Christian Science Monitor* (1961.IX.2.): „Ez a téma könnyen vezethet félreértésekre és vádaskodásokra; ezért teljesen világossá kell tennem, hogy a darab antikommunista. De antiimperialista is! Van egy jelenete, mely Budapesten játszódik: két szovjet katona vitatkozik a szocializmusról, mely egyenlőséget és kultúrát hoz; a jelenet nyugodt lírai szépséget sugároz. De vannak jelenetek, melyek a szovjet erőik és a magyar szabadságkarcosok brutálitását mutatják be... Az utolsó két jelenet abszurd. Kár, mert a színmű a legizgalmasabb színházi esemény, amelyet a fesztivál eddig felmutatott.”

„Liszt hatása századunk zenéjére”

címmel írt cikket a londoni Liszt Társaság vezetője, Humphrey Searle, a *Muzsika* 1961. XII.-i számába. Cikkében beszámol az angliai Liszt-kultuszról is.

ARGENTINA

Berlioz „Rákóczi-indulóját”

dramatizálták a Teatro Colón „Faust elkárhozása” előadásán. „Az első felvonás megrázó hatásától — írja Mezey Sándor a *Délamerikai Magyarság* c. lapban (1961. VI. 29.) — még most se tudunk szabadulni. A rendező a színpadot a magyar szabadság repülőterévé varázsolta. Előttiünk a magyar Alföld síkja. Alkonyodik. Faust egy kúriában könyvek között ül és elmélkedik. Álmodozásából falusiak tavaszi éneklése és tánca riasztja fel. Messziről trombita harsan. A színen, hosszú sorokban, felvonnak Rákóczi katonái. A zenekar a Rákóczi-nótát játssza. Oldalt kinyílik a zárda ajtaja s egy fehérruhás szerzetes kilép belőle. Imádkozik a szabadságért. Egyszerre kigyullad az ég s rajta — mint mindig, mikor a magyarság szabadsága veszélyben van — arany és bíbor fényben száguldó lovaikon rohamra jönnek Csaba királyfi szálfaméretű vitézei. A nép ölelésre tárja ki karját feléjük. A szerzetes áldását szórja a szabadság katonáira. Faust elragadtatva nézi őket. A zenekar a Rákóczi-indulókat játssza. A függöny legördül.”

Magyar gyilkost

ítéltek életfogytiglani börtönre: Kandikó Kálmán kertész 1952-ben rablógyilkosságot követett el Sebők Sándor ellen. A gyilkost Rio Negróban találták meg nemrégén a nyomozó hatóságok. (*Délamerikai Magyarság*, 1962. III. 15.)

AUSZTRIA

Grillparzer Bánk-bán-dramáját mutatták be Fraknóban, szabadterei színpadon az elmúlt nyáron. A hírhedt mű, melynek láttán a magyar nézőt „az undorhoz sok tekintetben hasonló érzések kerítették hatalmába”, így hamisítja meg (nemcsak történelmi, de művészi hitelében) a történetet: „Andreas magyar király hadba vonul és az ügyek intézését Gertrude akarata ellenére nem Ottó-
ra, hanem Bancbanusra bízta. Ottó el akarja csábítani Bancbanus ifjú feleségét, Erny-t, csak hogy a nemes hölgy, midőn a herceg erőszakhoz folyamodik, öngyilkosságot követ el. Simon gróf, Bancbanus öccse és Péter gróf, Erny bátyja, bosszút esküszik... Bancbanus viszont megszókteti feleségének csábítóját, sőt rábízta Béla királyfit is, úgy hogy az összeesküvők tévedésből Gertrude-t ölik meg. De Bancbanus ezentúl is megtesz mindent Andreas hozzátartozóinak védelmében, szembeszegül sógorával és öccsével, s noha Erny-t gyászolja, az öccse szerelmi ügyeit védelmező királynét is szívesen mentené. Andreas végül is visszatér a háborúból s már-már azt hiszi, hogy Bancbanus elárulta a királyi házat, amikor az agg férfi maga vezeti eléje az összeesküvőket s előkerül a semmirekellő Ottó is a kis Bélával. Bancbanus visszaadja megbízását a király kezébe, sőt felesége csábítójának is csaknem megbocsát...”

„Szegény disznópásztornak öltöztetve léptették fel Pétert és Simont, míg Bán tehetősebb juhászgazda ruházatában pompázhatott. A várat ostromló egyik névtelen nemes igazi debreceni cifraszűrt viselt...”

(Sebestyén György: „Bancbanus, a labanc”, *Magyar Híradó*, 1962. VII. 8.)

BRAZILIA

Bródy Sándor vallomását az Eichmann-perben

vezetőhelyen hozták a brazil lapok, a riodejaneiroi *O Globo* (1961. VII. 13.) és a *Folha de Sao Paulo* (1961. VII. 14.). A Sao Paulóban élő v. országgyűlési képviselő, az egyik legnagyobb massza per egyik koronatanúja volt. Vallomásában kiemelte Vasdinnyei István kistarcsai táborparancsnok emberséges magatartását s azt, hogy Horthy a (július 14-én) deportáló vonatot visszarendelte 1500 zsidóval, de Eichmann ennek ellenére, kijátszva a magyar hatóságokat, újra útnak indította őket a halálba. A jeruzsálemi tárgyaláson elmondotta, hogy a deportálásokat az SS vezette. Eichmann védőjének kérdésére („Miért nem beszél a magyar SS és a csendőrség rémtetteiről?”) ezt felelte: „Magyar SS nem létezett és ezt a fogalmat ma hallottam először. Voltak olyan magyarok, főleg tildözött bűnösök, mint Zöldi Márton és társai, akik a büntetés elől Németországba menekültek és a német hatóságok felvették ezeket az SS-be. Továbbá a német megszállás alatt a németek kényszerítették a magyar svábokat is az SS-ben szolgálni, de magyar SS-alakulatok nem voltak, csakis németek és ezek követték el a gaztetteket. Kistarcsán csakis rendőrök voltak, akik igen rendszeresen viselkedtek. Miután ott magyar csendőrök nem voltak sohasem, nem áll módomban a csendőrök magatartásáról valamit tenni.”

A tárgyalás után meghívták Jeruzsálembe egy szimpozionra, ahol újra méltatta Vasdinnyeyt, valamint Bajcsy-Zsilinszkyt, „aki interveniált a magyar munkaszolgálatosok érdekében, az újvidéki vérengzések ügyében s fegyver-

rel kezében állt ellen a németeknek."

A brazil újságíróknak elmondotta Bródy, hogy a német megszállástól (1944.III.19.) kezdve független Magyarországról többé nem lehetett beszélni. Eichmann és a parancsnoksága alatt álló SS-alakulatok ekkor kezdték meg a magyar zsidóság tervszerű deportálását. A magyar társadalom és a kormányzó is teljesen tehetetlenek voltak a német túlerővel és terrorral szemben. Amikor azonban a nyugatiak sikeres partraszállása megtörtént s a németek helyzete meggyengült, Horthy elérkezettnek látta az időt a deportálások leállítására. Így sikerült megmenteni a főváros zsidóságát.

CSEHSZLOVAKIA

Magyar művek

szerepeltek nagy számban a prágai karácsonyi könyvpiacra. Így a cseh Móríc-sorozat hatodik és hetedik kötete, a „Rózsa Sándor”. Kítűnő Kosztolányi „Pacsirtá”-jának fordítása is. 40 Tóth Árpád-költevény is jelent meg „Od srdce k srdci” címmel. Szabó Magda „Freskó”-ja és Mikszáthtól a „Két koldusdiák” szintén mostanában jelent meg. (*Élet és Irodalom*, 1961.XII.23.)

FRANCIAORSZÁG

„Nouvelles hongroises”

címmel Párizsban novellagyűjtemény jelent meg 1961 őszén Sauvageot professzor gondozásában Jókai, Mikszáth, Móríc, Kaffka, Kosztolányi, Karinthy, Krúdy, Heltai, Gábor, Nagy Lajos, Ady, stb. szerepelnek a gyűjteményben. Jean Roussetot kifogásolja, hogy Babits, Szomory és Szabó Dezső nem kaptak helyet a kötetben.

JAPAN

Hangversenykörúton

járt Japánban Kovács Dénes hegedűművész és Bächer Mihály

zongoraművész novemberben és decemberben. 16 hangverseny adtak hét városban, köztük Tókióban, Kiotóban, Oszakában. Négyyszer a televízióban is szerepeltek, szereplésükről több filmet készítettek.

MAGYARORSZÁG

Ruzicskay György

festőművész hét hónapos külföldi úton járt. Az idő nagyrészt Párizsban töltötte. Két jelentős önálló kiállítása volt: „Párizs—Budapest” címmel. André Salmon, az egyik legnevesebb francia kritikus szerint „ez a festő századunk egyik legjobb művésze”. Ruzicskay 3 éve a második díjat kapta a deauvillei nemzetközi képzőművészeti versenyen; 1961-ben ugyanott megkapta a „Grand Prix”-t. (*Film, Színház, Muzsika*, 1961.X.20.)

Gabos Gábor és az angol

David Wilde

volt a Liszt-Bartók zongoraverseny két első helyezettje. Az októberben lezajlott verseny második díját az olasz Dino Ciani, két harmadik díját a szovjet Valentyin Belcsenko és a francia Thérèse Castaing nyerte. Negyedik helyezett: a bolgár Nikolaj Evrov.

Németh László

tanulmánykötete — 17 év óta az első! — tavaly jelent meg „Sajkódi esték” címmel, tizezer példányban. Két nap alatt kifogyott s most újabb kiadásban jött ki. Mód Aladár a *Kortársban* beismeri (1961.X.), hogy az író kivételes sikerét részben „az olvasók Németh László régebbi nézeteihez való ragaszkodására” lehet visszavezetni. Bár a könyvet Németh László „megtérése”-ként méltatja, hozzáteszi, hogy az író súlyos hibát követ el, amikor azt állítja, hogy az egyetemes fejlődés oda vezet, hogy a munkásság és parasztság is eléri majd az ér-

telmiség fokát s mintegy beolvad majd egy egyetemes értelmiségbe. Mód szerint épp fordítva, az értelmiségnek kell azonosulnia a parasztsággal és a munkássággal.

A Madách Színház műsora közte „Utazás” c. drámáját. A *Népszabadság* (1962.IV.4.) közli a dráma egy részletét. Ebben Karádi tanár, aki Oroszországban járt (Németh László alighanem önmagáról ír!) az utazás miatt kiábrándult egykori tanítványával beszélget. A téma új formában a „Galilei” vagy a „Petőfi Mezőberényben” témája: muszáj kompromisszumot kötni, a passzív rezisztencia hosszú távon nem segít. A készen kapott formákat magyar tartalommal kell telíteni. Németh László április folyamán többhetes látogatást tett Csehszlovákiában. Résztvett egy magyar könyvkiállítás megnyitásán.

NORVÉGIA

Lajtha László

„Divertimento zenekarra” c. művének ősbemutatója áprilisban zajlott le Oslóban. Művét ő maga vezényelte. Ugyanott két előadást tartott az egyetemen. Utána Párizsban sor kerül VI. szimfóniájának bemutatására. Itt a Sorbonne-on tart előadást. Monaco-ban a május 16-án kezdődő zeneszerzői verseny zsűrijében foglal helyet.

RYUKYU SZIGETEK

A Bettelheim emlékmű

vészelte át egyedül az amerikai-japán háború pusztítását. Minden más épületet és építményt újjá kellett építeni. Így a régi Gokoku-ji buddhista templomot is, melyben Bettelheim lakott a családjával. Az emlékmű ennek a közvetlen közelében van, Naha város Naminou-ye nevű negyedében. Az emlékmű latinbetűs felírása: „J. B. Bettelheim 1811-1870”.

SZOVJETUNIÓ**A Magyar Állami
Hangversenyzenekar**

Ferencsik János karmesterrel Moszkvában, Leningrádban és Rigában vendégszerepelt. (*Muzsika*, 1962.III.)

Heltai Jenő**„Néma leventé”-jét**

a moszkvai Dráma és Komédia Színház 1961 júniusában mutatta be nagy sikerrel. Ez a Szovjetunióban a harmadik színház volt. Az első a kosztromai, mely Szmolenszkben is vendégszere-

pelt vele, a második pedig a voronyezsi, s ez utóbb Sztalinóban is sorozatosan játszotta. Az említett moszkvai színház nyáron a Krímben s Ukrajnában turnézott a Néma leventével, majd Moszkvában folytatta előadásait.

„Boszantó kísérlet”

címmel ír felháborodott kritikát a *Lityeraturnaja Gazeta* a „Cso-dálatos mandarin” Nagy Színház-beli átdolgozásáról. „Az éjszakai város”-ra keresztelték át Bartók remekművét, melyben többek között a mandarin agóniáját és halálát egy megtévedt leány „újja-

születésével” helyettesítik. (*Élet és Irodalom*, 1961.VIII.26.)

A költészet napja

címmel nagy verses antológia jelent meg Moszkvában, a XXII. pártkongresszus tiszteletére. A „Barátaink hangja” c. fejezetben két magyar költő is szerepel: Foldeák János és Hidas Antal.

Ady-monográfián

dolgozik Oleg Rosszijanov, aki már lefordította a „Pál-utcai fiúk”-at, Mikszáth „Két választás Magyarországon” c. művét és Tánacsics onéletírását.

BENKŐ A SAKKVILÁGBAJNOKSÁG DÖNTŐJÉBEN

A februári stockholmi zónaközi versenyen az amerikai színekben versenyző Benkő Pál nemzetközi nagymester, aki a forradalom után jött szabad földre, hatodik lett s így bekerült a Curaçaoban május-június folyamán lebonyolítandó világbajnokjelölti versenybe.

Ez utóbbin a következő nyolc mester vesz részt: Fischer és a magyar Benkő (Amerika színeiben), az észt Keresz, a lett-észt Tal, az ormény Petroszjan, valamint Korcsnoj s Geller (a Szovjetunió színeiben), végül a cseh Filip.

*

Az Egyesült Államok 1961-es nyílt bajnokságát 198 versenyző előtt Benkő Pál nyerte meg, második Kovács Zoltán lett. A *Chess Life* (1961. X.) ez alkalomból 10 fényképet közöl Benkőről a címlapon, és külön fényképes cikkben emlékezik meg róla: „Benkő, a magyarszületésű nemzetközi nagymester rekordmezőnyben lett első a sanfranciscói nyílt bajnokságon (aug. 14 s 26 közt), sőt eredménye — 11:1 — is rekord volt. Csupán két játszmája lett döntetlen, míg 10-et megnyert s így a legmagasabb pontszámot érte el, amelyet valaha is elértek, amióta — 63 éven át — a bajnokságokat megrendezik.”

*

A következő magyarszületésű sakkmesterek szerepelnek az amerikai sakszövetség minősítő listáján: Benkő Pál, Kovács Zoltán,

Farkas Ervin, Szedlacek Lajos, Barlai Imre, Weinberger Tibor.

Ugyancsak minősítve lettek a következő magyarok: Rákóczi, Szabó I., Szerémi, Magyar F., Jurevics, Horváth F., Horváth J., Incze, Rékey Tibor, Serényi, Balsai, Ganóczy, Buczkó, Farkas J. R., Farkas Kálmán, Farkas Phyllis, Horváth Don., Holécy Dániel, Király W., Király Z., Kaszás, Kish E. D., Kajfasz, Kocsis Z., Kovács J., Macskásy, Majláth, Ördög, Olasz, Rác, Pártos, Rózsa Béla, Répáss, Szabó Lajos, Szendrői, Szilágyi, Tallósy, Uskert. (*Chess Life*, 1961. XII és 1962. IV.)

*

A hollandiai Hoogoven-versenyen, ez év januárjában, Sinka Brigitta harmadik lett a női mesterversenyben. Az egyik versenyt az izraeli színekben játszó Gereben nyerte.

Szabó László december 27 és január 10 közt szimultánkörúton vett részt Hollandiában. 355 játszmából 299-et nyert, 36 volt döntetlen, 20-at veszített. (*Magyar Sakkélet*, 1962. II.)

ÚJ LATÓHATÁR

Irodalmi és politikai
folyóirat

Steinhauser Strasse 35

München

MAGYAR DIÁKOK AMERIKÁBAN

Az Északamerikai Magyar Egyetemisták Szövetsége ezévi kongresszusát Washington, D. C.-ben rendezte július 4 és 8 között. A kongresszuson résztvesznek a különböző államokban tanuló közel 2,000 magyar diák megválasztott küldöttei; magyar származású tudósok, művészek és az amerikai politikai és társadalmi élet egyes kiválóságai. A kongresszus állapítja meg minden évben a Diákszövetség következő évi munkáját és választja meg annak új vezetőségét.

A kongresszussal egyidőben a Szövetség Latinamerikai Szemináriumot tart a múlt évi Afrika-Szeminárium mintájára. A Szemináriumra meghívják a latinamerikai diákszerve-

zetek számos vezetőjét. A Szeminárium főtémája a társadalmi, gazdasági és politikai forradalom. A harmincas évek Magyarországa és a jelenlegi Latinamerika sok közös vonást mutat. Míg Magyarországon a forradalmat a nép akarata ellenére a kommunisták vették kézbe és 1956-ban egy újabb forradalom kellett, amely kifejezte a nép igazi törekvéseit, addig Délamerikában a lakosságnak egyelőre szabad választása van. A magyar diákok, főleg akik részt vettek az 56-os forradalomban, ezt a kérdést tapasztalataik alapján tudják megbeszélni délamerikai diáktársaikkal. Ezért nagy érdeklődés előzi meg a Diákszövetség Latinamerikai Szemináriumát.

(L.)

JELENTKEZÉS TENGERENTÚLI SZOLGÁLATRA

Afrika, Ázsia és Dél-Amerika számos országga állandó tanár- és szakemberhiánnyal küzd. Ennek a hiánynak pótlására, illetve kiküszöbölésére az Egyesült Államok tudományos intézetei és szaktársulatai tanár- és szakembercsere-programokat létesítettek. A programok keretében egyrészt tengerentúli fiatalok nyernek az Egyesült Államokban tudományos vagy technikai szakképzettséget, másrésztől észak-amerikai tanárok, tudósok és szakemberek vállalnak tengerentúli szolgálatot – természetesen megfelelő javadalmazás ellenében – az egyes országok ily módon való megsegítésére. Erre a rendkívül érdekes és minden szempontból érdemes munkára magyar származású tanárok, tudósok, kereskedelmi, közigazgatási, mezőgazdasági, technikai, egészségügyi stb. szakemberek is jelentkezhetnek, amennyiben a feltételeknek megfelelő gyakorlattal és képzettséggel rendelkeznek, és angol, francia, spanyol vagy portugál nyelven folyékonyan beszélnek. Az állásközvetítés díjmentes. Bővebb felvilágosítást és felvételi űrlapot szívesen küld a

Kossuth Foundation,
207 East 37th Street, New York 16, N. Y.

Akarja gyermekeit jó magyar kiejtésre vagy a legszebb magyar versekre tanítani?

*

Kívánja néha a Himnuszot, a Szózatot, a Nemzeti dalt, a Vén cigányt vagy a Walesi bárdokat meghallgatni?

*

Hallotta-e már Márai „Halotti beszédét” Szabó Sándor döbbenetes előadásában?

Rendelje meg

AZ ADY RECORDS LEMEZEIT

MAGYAR KÖLTŐK BALASSATÓL ADYIG

(Szabó Sándor és Kemény Gizi)

MODERN MAGYAR KÖLTŐK

(Szabó Sándor és Kemény Gizi)

SZABADSÁG, SZERELEM

(Szörényi Éva)

A vételár (egy lemez \$ 4.98) és a postaköltség (5 %) beküldése esetén azonnal szállítunk.

ADY RECORDS

P. O. Box 1005, Washington 13, D. C., U.S.A.

TUDÓSAINK KÜLFÖLDÖN

TUDÓSAINK KÜLFÖLDÖN

Békésy György

nyerte az 1961-es orvosi Nobel-díjat. Ő maga így határozta meg munkásságát, amelyért a díjat kapta: „Munkásságom lényege abban állt, hogy új fizikai mérő-módszerek kidolgozásával sikerült a hallás-fiziológiában technikailag felhasználható adatokat szerezni.” Mérőberendezéseivel a közép- és belsőfül majdnem valamennyi sajátságát lemérhette. Kimutatta, hogy a belső fülben nincsenek feszített szövetek, mint azt a rezonancia elmélete feltételezte. Tízezred másodperc pontossággal megállapította a fülbe behatoló hanghullámok terjedési idejét és elsőnek mérte meg az ún. csontvezetésnél fellépő abszolút halláshatárt, amely diagnosztikai szempontból nagyon jelentős. Exakt méréssel véget vetett sokféle fiziológiai feltételezésnek a hallás területén és lényegesen hozzájárult egy új fizikai anatómia kiépítéséhez.* Ezekért a kutatásaiért, amelyeket még otthon végzett, a Posta Kísérleti Állomáson, kapta meg a Nobel-díjat.

1946-ban hívták meg a stockholmi technikai főiskolára. Itt szerkesztette meg audiométerét, mely megállapíthatja, milyen esetekben nyerheti vissza műtéti úton hallását a beteg. Nemsokára Amerikába került, a Harvard egyetemre. Amerikai kutatásai során kiderítette, hogy a fül úgy működik, mint egy rádióerősítő. Békésy az első világháború után Einstein mellett is dolgozott. 1931-ben a Denker-díjjal tüntették ki, 1937-ben a Berliini Tudo-

mányos Akadémia Leibnitz-érmével, tavaly pedig az Acoustical Society of America aranyérmével. (Békésy otthon élő testvére, Miklós, anyarozs-kísérleteiért Kossuth-díjat kapott.) Május 2-án a newbrunswicki „American Hungarian Institute” második „George Washington Award”-vacsoráját tartja (az elsőn Kármán Tódort tüntették ki tavalyl), amelyen az új magyar Nobel-díjast tüntetik ki, Zukor Adolffal és Detlev W. Bronk-kal együtt. (Bronk az amerikai Tudományos Akadémia elnöke.) Az Intézet e kitüntetését azoknak adja, akik magyar származásukat tudományos sikereik mellett sem tagadták meg, illetve aki ha nem is magyar származású, de magas állásában és tekintélyével elősegítette az egyetemes magyarság ügyét.

Neumann János

aki sokak szerint Einstein után a legmerészebb szellem volt — írja a *Christian Science Monitor* (1960.V.2.) — az interkontinentális irányított lövedékekkel kapcsolatos tanácsadó bizottság elnökeként működött. Ez a munka az Atlas megszerkesztésében csúcsosodott ki és az USA komoly bekapcsolódásában az irányított lövedékek versenyébe. A Princetone-i Intézet egyetlen egyszer hagyott fel tartózkodásával az alkalmazott tudományok terére való kirándulások terén: amikor Dr. Neumann elméleti tanulmányai rávitték egy nagyteljesítményű, rendkívüli gyorsaságú elektronikus számológép megtervezésére.

Káldor Miklós

működésének tulajdonítja a *Weltwoche* (1962.II.23.) a brit-guayanai forradalmat. A lap sze-

rint a Cambridge-ben tanító magyar magántanár doktrinér közgazdasági programjaival sok bajt okozott az új államoknak, pl. Indiának, Ghanának. Sőt a lap odáig megy, hogy Ceylonban Bandaranaiké miniszterelnök meggyilkolását is közvetve Káldor papirostervei sikertelenségével magyarázza. Tény, hogy legutóbb ő dolgozta ki Brit-Guayana gazdasági programját is, ami állítólag a mostani zavargásokhoz vezetett.

Magyar tudósok

24 ország tudományos kongresszusán vettek részt 1961-ben. Kelet-Németországban 45 alkalommal, Csehszlovákiában 26, Lengyelországban 25, a Szovjetunióban 12, Franciaországban 11, Nyugat-Németországban 10, Olaszországban 9, az USA-ban, Angliában és Ausztriában 8-8 alkalommal.

A Kossuth Foundation

közvetítésével három újabb magyar professzor kapcsolódott be a délamerikai államok egyetemi oktatásába. Szilvássy Árpád társadalomtudományi előadásokat tart a Sao Paulo-i Fundacao Escola de Sociologia e Política nevű brazil egyetemen. Ósze András szobrászművész Peruban a cuzcoi Escuela Regional de Bellas Artes-en tanít. Székessy László pedig a bogotai Universidad de Los Andes gépészmérnöki karán kezdi meg előadásait, Columbiában.

Kövesligethy Radó

Argentina hivatalos képviselőjeként vett részt október 16-19 közt a Vacuumtechnikai Nemzetközi Szövetség második nemzetközi kongresszusán, Washing-

*Mindezt az *Ország-Világ* 1961. XI. 15-i számából vettük; a lap tudósítója meglátogatta Békésy édesanyját, aki megmutatta fia 1945-ös feljegyzéseit.

THE WORLD'S FINEST...

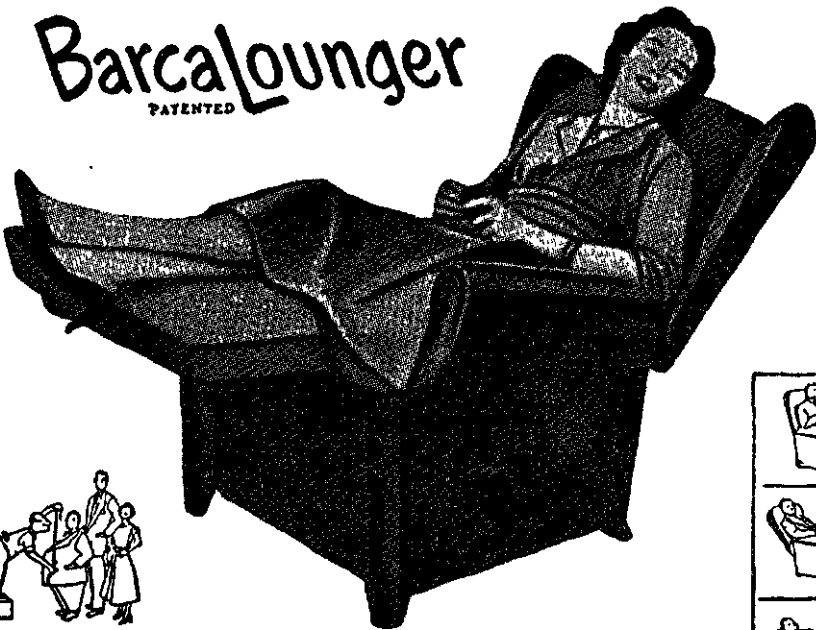
MOST COMFORTABLE RECLINING CHAIR

THE ONE AND ONLY

No other chair can come close to the quality and comfort of a BarcaLounger. It's a handsome chair, built by expert craftsmen, and features "Floating Comfort". The back-rest, seat and leg-rest are synchronized to cradle your body automatically in any position from sitting to full reclining without knobs or levers.

BarcaLounger

PATENTED

WHAT SIZE CHAIR DO YOU WEAR?

Barca Loungers come in sizes and styles to suit everyone. In beautiful fabrics, plastics and genuine top-grain leathers. Plain or pillow backs. Be sure you get a correct fit!

At your favorite furniture or department store!

BUILT BY BARCALO OF BUFFALO

tonban. Az argentin államon és két argentin tudományos társulaton kívül a buenos ayresi Mindszenty Magyar Tudományos és Kulturális Akadémiát is képviselte, amelynek ez volt nemzetközi vonalon az első bemutatkozása.

Kövesligethy a Szövetség első, belgiumi kongresszusán (1958) a wolfram párolgási sebességéről beszélt gáztöltésű lámpákban, saját kutatásai alapján, míg Washingtonban ennek gyakorlati alkalmazásáról adott elő a gyorsított élettartamvizsgálat terén, valamint arról, hogyan lehet az izólámpa lelkét, a wolframspirált ezen az alapon kiszámítani. Az a nagy érdeklődés, amely Kövesligethy előadását megelőzte és követte (a kongresszuson 21 állam vett részt mintegy 1500 küldöttel) nem annyira argentin, mint inkább magyar siker volt. A kongresszuson egy másik honfitársunk is résztvett, Farkas Imre professzor.

Gábrriel Asztrik

professzor mint az American Council of Learned Societies képviselője résztvett a kölni „International Congress for the History of Mediaeval Philosophy” ülésén, 1961. IX. 1-7. közt. Előadásának címe: „Metaphysics in the Curriculum of Studies of the Mediaeval Universities”.

Gábrriel Asztrik keresztülvitte a híres milánói „Biblioteca Ambrosiana” teljes anyagának a mikrofilmezését. A könyvtár több mint 30,000 klasszikus, középkori és renaissance kéziratot tartalmaz. A gyűjtemény egy része máig ismeretlen, mert sohasem katalogizálták, azokat a katalógusokat pedig, amelyeket elkészítettek, nem mind nyomatták ki. A hatalmas mikrofilmezési terv 500,000 dollárba s több évi munkába fog kerülni. Az elkészült anyagot az indianai Notre Dame-i egyetem új könyvtárában helyezik el.

Gonda Jenő

az *Aussenpolitik; Zeitschrift für Internationale Fragen* c. nyugatnémet folyóirat 1958. X. évi számában „Guglielmo Ferrero und das Problem der modernen Gewalt” címmel, az 1958. IX. évi számban pedig „Ferrero und die Krise des 20. Jahrhunderts” címmel írt tanulmányt. A folyóirat 1961. XI. évi számában „Mitteleuropa und die Geschichte Amerikas” c. cikke Közép-Európa befolyását fejtegeti az amerikai történelemre 1776 és 1945 között. Azt bizonyítja, hogy az amerikai történelem minden fontosabb változásának az egyik döntő eredője a Dunamedencében zajló politikai eseményekben található.

Kínából

a magyar szakemberek utolsó csoportja is hazatért ez év elején, közli a *Népszabadság*. Még 1956-ban ment egy 45 tagú magyar geofizikus expedíció Kína kérésére az ország természeti kincseinek feltárására Kínába. (FEC)

Bognár Józsefet

a budapesti Közgazdasági Egyetem tanárát Ghanába hívták meg gazdasági szakértőként. Bognár több hónapot tölt Ghanában az ország gazdasági fejlesztési terveinek elkészítésére és átfogó gazdasági munkaprogram kidolgozására. A tervek szerint később újra visszatér Accrába.

A Nemzetközi Hidrológiai Szövetség

márciusban tartott párizsi ülésén több állam javaslatára magyar módszert fogadtak el a talajvíz-készlet megállapítására, s ajánlották minden országnak is. A magyar kutatók voltak az elsők a talajvíz feltérképezésében. A franciák meghívták Szirtes Lajost, a pécsi szénbányászati tröszt szakemberét, hogy számoljon be a metángáz kitérés elleni védekezés új módszereiről, melyről az ENSZ gazdasági bizottságát is tájékoztatták. A magyar tapasztalatokat a francia és nyugatnémet szénbányák fogják hasznosítani. (FEC)

FUGGETLEN MAGYARORSZÁG

az ausztráliai magyarok
lapja

Box 3933. G.P.O.
Sydney, N. S. W.

A „WHO IS WHO IN GRAPHIC ART”

az Amstutz & Herdeg Graphis Press kiadásában 1962 elején jelent meg Zürichben; 37 ország 400 grafikusosa közt szerepel Szalay Lajos is. Kilenc rajzát, fényképét, háromnyelvű életrajzát, egy bibliográfiát és aláírását közlik. Hat otthoni rajzolon kívül csak a nemrég elhunyt Vértés Marcell szerepel ebben az egyedülálló kézikönyvben.

**JOJJON KOZÉNK
CSALÁDJÁVAL EGYÜTT
MA
BIZTOSITSA BE MAGÁT
ÉS CSALÁDJÁT**

a mi élet-, baleset-, kórházi-, betegségy-iskoláztatást, otthon-, családát és jövedelmet védő biztosítási módzataink teljes védelmet és biztonságot nyújtanak

a holnap
bizonytalanságaival szemben.

Bölcs ember és családfő az, aki szeretteivel együtt tagjaink sorába lép...

Intézményünk minden magyarnak testvérsegítője és

**BIZTOSÍTÓJA,
TAGJAINAK VÉDELME ÉS GONDVISELŐJE**

A mi közösségünk: az amerikai magyarságot immár 65 év óta szolgáló, olyan testvérsegítő intézmény, mely árva- és öreggondozást is ad.

**AZ AMERIKAI MAGYAR RIFORMATUS
EGYESULET**

1346 Connecticut Ave., N. W.
Dupont Circle Bld. Suite 1201
Washington 6, D. C.

HÍRÜNK A VILÁGBAN

Editor:
Csicsery-Rónay I. szerkesztő
P. O. Box 1005
Washington, 13, D. C.,
U. S. A.

Ez a szám készült a
Heller & Molnár nyomda
Palatino betűfível.

SUMMARY

An interview with Lajos Szalay, the famous graphic artist, reveals his ideas on art and his successes in France, Argentina and the U.S.A., since his voluntary exile from Hungary in 1947.

Prof. George de Békéssy received the 1961 Nobel Prize in medicine for his research — accomplished before his leaving Hungary in 1946 — on the function of the human ear.

In Stockholm, Pál Benkő qualified as one of the six chess grandmasters for the final world championship candidates' tournament to be held in Curaçao this May and June.

Ildikó Németh writes about the activities of Hungarians in different sections of the European film world.

One of the greatest Hungarian writers, László Németh, is becoming well-known also in the West by the publication of his works simultaneously in the following languages: German, French, English, Italian, Spanish, Danish-Norwegian, Swedish and Finnish. The publication of one of his novels in Germany in 1960 by the Steingrübén Publishing House was a prime mover in his succes.

RÉSUMÉ

Dans un interview, M. Louis Szalay, le célèbre artiste, parle de ses idées sur l'art et du succès de ses dessins en France, en Argentine et aux Etats Unis depuis son émigration en 1947.

Le professeur Georges de Békéssy a reçu le Prix Nobel de médecine pour ses recherches sur la fonction de l'oreille. M. Békéssy a accompli ces recherches en Hongrie avant qu'il l'a quitté en 1946.

M. Paul Benkő était un des six finalistes qui ont gagné le droit à Stockholm de participer au tour-nement des candidats de championnat de monde d'échec à Curaçao en mai et juin 1962.

Ildikó Németh écrit sur les activités des Hongrois dans le domaine du cinéma en Europe.

Un des plus grands écrivains hongrois vivants, László Németh, vient de se faire connaître aussi à l'Ouest par ses oeuvres publiées simultanément dans les langues suivantes: allemand, français, anglais, italien, suédois, espagnol, danois et finnois.

KATOLIKUS SZEMLE

szellem és a magyar kultúra
Negyedéves folyóirat a keresztény
szolgálatában
Via della Conciliazione 44 Roma

ORSZÁGOS
KÖNYV-
TÁR

HÍRÜNK A VILÁGBAN

KÉPES MELLÉKLETE

1962, tavasz

Szalay washingtoni kiállítása (X 12—XI 18) a Wigder Gallery-ban
(Photo T de K Kun)

A címlapon
Szalay Lajos Harckocsi (Photo T de K Kun)

Szalay Lajos Izsák
(Photo T de K Kun)

Robert Kennedy az
Amerikai — Magyar
Szövetség John Smith
emléktáblájával
(Photo T de K Kun)

Nemeth Laszlo

Benko Pal
sakkvilágbajnokjelölt

Rajz János a „No a barakkban
c magyar produkcióban, mely a
montecarlói televíziós filmfesztí-
váln a Munka Aranydíját kapta

Rózsa Miklos a „Cid”
filmzenéjéhez eltanul
mányokat végez

Lajtha László Oslóban
vezényli új muve
ősbemutatóját

Az ADY RECORDS legújabb lemezei
(Az alsó két rajz Szalay Lajos műve)

„Modern magyar költők”

„Magyar költők Balassától Adyig”

magyar költők balassától adyig

A forradalom évfordulóján, nov 4-en a clevelandi magyar cserkészek mutattak be népi táncokat Washingtonban
(Photo T de K Kun)

A Magyar Képesknyv newyorki táncegyüttes két szőlőtáncosa a washingtoni Szabadságharcos Szövetség Farsangi estjén (II 3)
(Photo T de K Kun)

Washingtoni magyar lányok népviseletben a március 15-i ünnepélyen

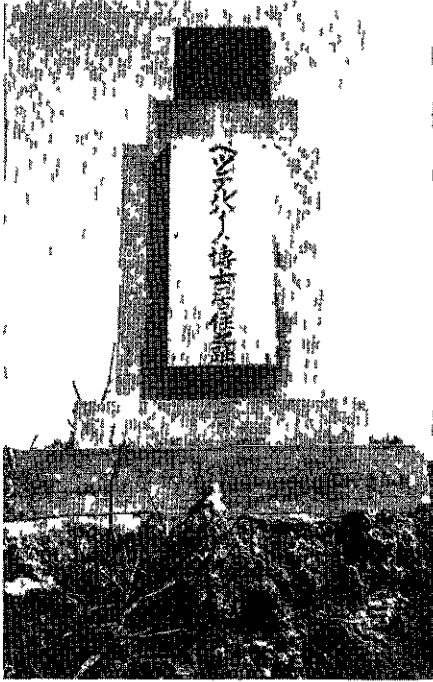
Darvas Lili nagy sikerrel játszotta New Yorkban a „First Love” fozzerepet

Szabo Sandor June Wilkonsonnal es Jeanne Cagneyvel a kaliforniai La Jolla Playhouse „The Marriage-Go-Round” fozzerepében

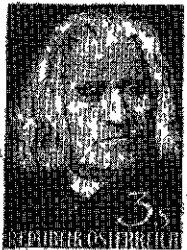
A Hungarian Rhapsody nepi tancosok fono-jelenete nov 25-i onallo estjukon New Yorkban

A Bettelheim-emlékmű Naha városában, a Ryukyu szigeteken (Photo J. Benkő)

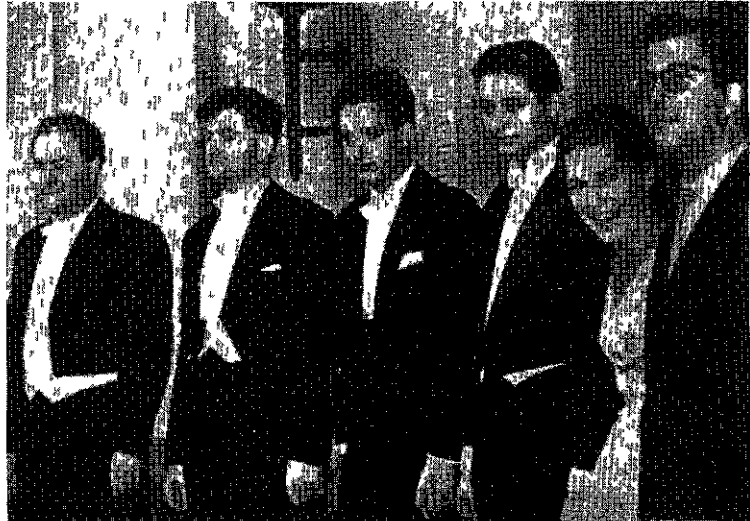
Az újjáépített Gokoku-ji templom, ahol a Bettelheim-család lakott (Photo J. Benkő)

Liszt Honored

The solemn face of the Austrian composer Franz Liszt, almost covers the new 3-shilling stamp issued in Vienna by the Austrian post office. The stamp commemorates the 100th anniversary of the pianist-composer's birth on Oct. 22, 1811.

A Washington Post szerint — Liszt osztrák!

A nemzetközi Liszt-Bartók zongoraverseny győztesei Gábor, David Wilde, Dino Ciari, Valentyin Belcsenko, Thérèse Castaing, Nyikolaj Evrov

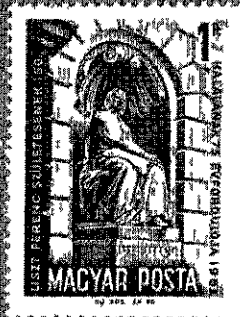
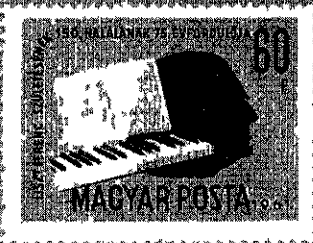
Osztrák Liszt-bélyeg

Ruzicskay György „Fény a városban” c. festménye, mely az 1961-es „Grand Prix International de la Peinture”-t nyerte

Kelet-német Liszt-bélyegek

Magyar Liszt-bélyegek